

Sportske aktivnosti za odrasle u kampovima

Jengić, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:754898>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-04**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

«Dr. Mijo Mirković»

MARIJA JENGIĆ

SPORTSKE AKTIVNOSTI ZA ODRASLE U KAMPOVIMA

Završni rad

Pula, 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

«Dr. Mijo Mirković»

MARIJA JENGIĆ

SPORTSKE AKTIVNOSTI ZA ODRASLE U KAMPOVIMA

Završni rad

JMBAG:0303072731, redovita studentica

Studijski smjer: Turizam

Predmet: Turistička animacija

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Turizam

Mentorica: doc.dr.sc. Iva Slivar

Pula, 2020.

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera _____ ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu
Jurja Dobrile

u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom

_____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

Sažetak

U završnom radu se detaljno analizira turistička animacija, a posebno se obraća pažnja na sportski animacijski program u kampovima. U radu se objašnjava šta je uopće turistička animacija, kako se razvija kroz povijest te njezine vrste i oblici. Definira se animacijski program, vrste i oblici animacijskih programa su detaljno definirani. Posebno se stavlja naglasak na sportsku animaciju za odrasle u kampovima, objašnjene su osnove o kampu, posebno definirane jutranje, popodnevene i večernje sportske aktivnosti u kampu. Na primjeru AC Koversade prikazan je animacijski program te se svaka aktivnost detaljnije analizira.

Ključne riječi: turistička animacija, animacijski program, animator, sportske aktivnosti, kampovi

Summary

In the final paper, the tourist animation is analyzed in details, and special attention is paid to the sports animation program in the camps. The paper explains what tourist animation is in general, how it develops through history and its types and forms. The animation program is defined, the types and forms of animation programs are defined in detail. Special emphasis is placed on sports animation for adults in the camps, the basics of the camp are explained, especially defined morning, afternoon and evening sports activities in the camps. The animation program is shown on the example of AC Koversade, and each activity is analyzed in more detail.

Keywords: tourist animation, animation program, animator, sports activities, camps

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Pojam turističke animacije	2
2.1. Animacija kroz povijest	3
2.2. Ciljevi turističke animacije.....	4
2.3. Principi i oblici animacije.....	5
2.4. Kružni ciklus animacije	7
2.5. Izravni i neizravni učinci turističke animacije	9
2.6. Animator u turizmu	10
3. Animacijski program	13
3.1. Vrste animacijskih programa	14
3.2. Podjela animacijskih programa.....	16
3.2.1. Animacijski program za djecu.....	16
3.2.2. Animacijski program za odrasle	18
4. Sportske aktivnosti za odrasle u kampovima.....	20
4.1. Osnove o kampu	20
4.2. Jutarnje aktivnosti.....	21
4.3. Popodnevene aktivnosti	23
4.4. Večernje aktivnosti	25
4.5. Ciljevi sportske animacije	27
5. Primjer dobre prakse	28
5.1. Kamp AC Koversada	28
5.2. Primjer programa.....	29
5.3. Oglašavanje programa i aktivnosti	31
6. Zaključak	32
7. Literatura	33
8. Prilozi.....	34

9. Fotografije..... 34

1. Uvod

Animaciji u turizmu treba dati posebni značaj jer predstavlja ključni dio u turističkom proizvodu, uslugi. Osim toga, može se utvrditi da ima dominantnu ulogu, budući da suvremene promjene koje se događaju u kvaliteti turističke ponude su izravno povezane s promjenama u željama, potrebama i sklonosti turista. Za turiste odluka za putovanje predstavlja bijeg od njihove svakodnevnice i potraga za kvalitetnim, profesionalnim sadržajima u koje će se uključiti tijekom boravka na određenoj turističkoj destinaciji. Zapravo, današnja konkurencija na turističkom tržištu je velika te zbog toga animacija predstavlja važan element turističke ponude i obično igra ključnu ulogu u odabiru ciljane destinacije. U današnjem svijetu u kojem je zdravi način života postaje sve bitniji, tako je turistima važno da destinacija u koju putuju sadrži razne sportske aktivnosti. Animacija u sportu obuhvaća razne aktivnosti u kojima turisti mogu sudjelovati, aktivno sudjelujući u aktivnosti ili pasivno promatrajući. Bilo aktivno ili pasivno sudjelovanje u sportskim aktivnostima, turist je svakako animiran.

Cilj ovog rada je detaljno definirati turističku animaciju te jedna od njezinih vrsta, sportska animacija. Objašnjava se sportska animacija i njezine aktivnosti koje pripadaju u sportski animacijski program.

Rad se sastoji od 6 dijelova od kojih je prvi Uvod u kojemu je navedena animacija u turizmu i cilj rada. Naslov drugog dijela je Pojam turističke animacije u kojem je definirana animacija u turizmu, učinci turističke animacije i animator u turizmu, dok se u trećem dijelu navode animacijski programi te njihova podjela. Četvrti dio pod naslovom Sportske aktivnosti za odrasle u kampovima govori o osnovama kampa, te podjele sportskih aktivnosti u kampovima, koje su to aktivnosti, kada se izvode i ciljevi sportske animacije. Na kraju, peti dio pod naslovom Primjer dobre prakse prikazuje se primjer programa u kampu AC Koversada te načine promoviranja animacijskog programa. U Zaključku su doneseni najvažniji dijelovi ovoga rada.

2. Pojam turističke animacije

U širem smislu općeprihvaćena definicija animacije jest: „Animacija je ljubazan poziv na zajedničku aktivnost. Ona znači zabavljati, raspoložiti odnosno u prenesenom smislu poticati, pridobivati nekog za nešto, oduševiti, bodriti.“¹. Animacija je dio turističke ponude koja potiče turista na zajedničko druženje i kvalitetno provođenje slobodnog vremena, ispunjava sva očekivanja i želje turista. Razna područja mogu biti dio animacije kao što su sport i rekreacija, zabavni programi i predstave, kreativne radionice.

Treba napomenuti kako animacija ima veliku povezanost s unutarnjom stvarnošću čovjeka, na psihološkoj razini. Animacija treba zadovoljiti svakoga turista u vrijeme boravka na nekoj turističkoj destinaciji.

Izvorno značenje riječi animacije potiče od latinske imenice „anima“ što znači duša, duh, unutarnje raspoloženje. Prema tome možemo zaključiti kako je animacija nadahnuće, inspiracija i stvaralaštvo. Također može se protumačiti i kao sveukupan doživljaj koji se treba dati duh i dušu kako bi bio kompletan i zadovoljavajuć bez obzira radi li se o animatoru ili o samom gostu.

Turistička animacija je višesložna aktivnost koja sadrži razne elemente pa se može promatrati i dvoznačno kao:²

a) poseban oblik komunikacije: odnosi se na animatora koji je tu da opusti turiste kako bi se izgubio strah i napetost. Animator je tu kako bi udovoljio željama i potrebama i bio njihov „prijatelj“, u stalnoj je komunikaciji sa turistima.

b) gospodarska aktivnost: odnosi se na organizaciju programa i aktivnosti. Najbitniji je menadžment koji upravlja organizacijom te kako će se stvari odvijati. Njihov zadatak je izvođenje te i samo upravljanje događajima u animaciji.

Animacija ima veliku ulogu u predstavljanju nekoga poduzeća, hotela ili kampa. Predstavlja samo ogledalo poduzeća, od raznovrsnosti programa do samog ponašanja i truda animatora. Može se uvidjeti koliko neko poduzeće ulaže u

¹ Cerović, Z., (2008.): Animacij u turizmu , Fakultet za turistički i hostelski menadžment u Opatiji, str. 45-47, Opatija

² Cerović, Z., (2008.): Animacij u turizmu , Fakultet za turistički i hostelski menadžment u Opatiji, str. 12 , Opatija

animatore te time i koliko im je bitna animacija. Isto tako kakav je i animacijski program, ako je program što sadržajnije više će se posjetitelja uključiti u neku aktivnost. Svatko će pronaći nešto za sebe.

Zaključuje se kako postoje razne definicije za animaciju u turizmu, široki je pojam koji je element turističke ponude. Razni čimbenici utječu na njezino stvaranje od ponude pa do potražnje. Ona povećava zadovoljstvo gostiju, a isto tako gosti i očekuju dobru animaciju u svim ugostiteljskim objektima. A ugostitelji organiziranjem animacije očekuju veću turističku potražnju.

2.1. Animacija kroz povijest

Kako bi uopće razumijeli animaciju bitno je znati kako se razvijala kroz povijest. Potreba animacije se povećava sa povećanjem uloge turizma u svijetu. Turizam je nastao pojavom viška slobodnog vremena pa tako se može zaključiti kako je i animacija nastala kroz nastajanje slobodnog vremena. U 19. stoljeću ljudi su svoje slobodno vrijeme iskoristili odlazivši na razne zabave, balove. Na takvim zabavama domaćini su organizirali i zabavljali svoje goste raznim priredbama, igrama. Jedan od primjera su „dvorske lude“ koje su postojale kako bi zabavile, nasmijali goste. Danas možemo reći da je to animator.

Prema njemačkom sociologu K. Fingeru od nastanka animacije u 19. stoljeću pa sve do danas možemo je podijeliti na četiri faze³;

1. faza trajala je od 1930. do 1950. godine. Razvoj, stvaranje grupa mladih u Francuskoj kako si bi se upotpunilo slobodno vrijeme i uključili mlade u socijalnim događanjima. Mladi sami iznose potrebu i želju za stvaranjem animacije. Može se onda reći da je Francuska „dom“ animacije jer je tu i nastala. Uvidjevši to vlada Francuske stvara jednu vrstu program koji nudi mladima zanimanje animatora.

2. faza trajala je od 1950. do 1970. godine. Karakteristike ove faze jesu osnivanje klubova u kojima se nudi turistička animacija. Prvi koji su otvorili takav klub su Gererd

³ Ravkin, R.,(1989): Animacija u turizmu, Mladinska knjiga, str. 32, Ljubljana

Blitz i Gilbert Trigano 1949. godine „Club Mediteranee” te animaciju uvode 1970. godine.

3. faza trajala je od 1970. do 1990. godine. Kada su njemci primjetili kako se animacija razvija u klubovima u Francuskoj odlučili su i sami otvoriti takve klubove koji su bili prilagođeni željama i potrebama njihovih turista.

4. faza trajala je od 1990. godine do danas. Glavna karakteristika ove faze je stvaranje „all inclusive” ponude gdje su svi trškovi plaćeni tj. uključeni u jednu cijenu.

Za budućnost se može očekivati razvoj animacije u kojoj će turisti imati veća očekivanja, želje i potrebe. Uz modernizaciju turizma i zdravom načinu života animacija će u stopu pratiti takav razvoj turizma kako bi ostala na istoj razini kao i danas.

2.2. Ciljevi turističke animacije

Postavlja se pitanje da li je samo smještaj i prehrana dovoljna kako bi zadovoljila turista koji je došao na određenu turističku destinaciju. Može se vrlo lako odgovoriti kako nije. Naime, turisti odlaze u neke destinacije ne samo radi smještaja, osnovnog sadržaja nego i radi atrakcija koje nudi. Žele doživjeti cjelokupan doživljaj. Animacija ne postoji samo zbog toga kako bi se turisti bolje zabavili i ispunili vrijeme nego radi toga što i potiče turističku potrošnju. Ako su turisti recimo zadovoljni u nekom kampu neće imati potrebe odlaziti van njega, trošiti će samo u njemu i tako dolazi do porasta potrošnje. Stoga je bitno osmisliti dobar animacijski program koji će ispuniti očekivanja gostiju kako bi na kraju utjecali na povećanje potrošnje u objektima u kojemu i borave. To će na kraju utjecati na povećanje ekonomije ne samo u samoj destinaciji nego i u zemlji.

Postoji veliki niz želja, motiva i potreba koji navodi turiste na određenu destinaciju. U današnje vrijeme turisti ne želi samo sunce i more nego i dodatne aktivnosti. Žele doživjeti nešto novo te na temelju toga određuju gdje će provesti svoj odmor.

Svaka turistička destinacija koja ima privlačnu prirodnu okolinu te nudi i animacijski program s raznolikim aktivnostima svakako će primati svakog turista i ostvariti cijeli

doživljaj. Naime, u modernom turizmu nisu dovoljni samo animacija i animatori kako bi turisti bili zadovoljni nego i izvan toga. Potrebna je i animacija i prirodne ljepote turističke destinacije, odredišta kako bi turist imao cjelokupan doživljaj. Isto tako važne su i kulturne značajke koje će stvoriti želju za duljim ostankom ili vraćanjem u istu destinaciju i iduće godine.

Na turističkom tržištu stvaraju se dvije osnovne i važne koncepcije, dobit i doživljaj. Doživljaj je razlog i osnova putovanja.⁴ Međutim to nije dovoljno, potrebno je i druga strana koja je ispunjenje očekivanog i naravno turistička ponuda. Dobit dolazi iz realizacije turističke potrošnje koja čini snagu svakog poduzetnika. Dobit proizlazi od zadovoljstva i cijelog doživljaja turista. Na temelju toga dolaze dva osnovna cilja animacije; zadovoljstvo turista koja se povezuje s doživljajem, zadovoljstvo turista izuzetno je bitno kako bi svaki turist upotpunosti doživio sve čari destinacije i njezine potencijale, atrakcije koje se nude, i turistička potrošnja koja se povezuje s dobiti poslovanja poduzetnika. Cilj svakog animacijskog programa jest povećanje turističke potrošnje.

Jedan od ciljeva animacije je utjecati na svijest djelatnika u turizmu. Potrebno je poboljšati komunikaciju između zaposlenika, ukloniti i njihov strah prema nepoznatim, stvoriti radnu atmosferu gdje će samostalno i pouzdano djelovati te time bolje promovirati ponude koje se nude.

Na kraju može se zaključiti da pored dobro isplaniranog programa, on je samo dio, koji će zadovoljiti turiste utječe i turistička potrošnja gdje poduzetnici imaju dobit te samim time i cijela država. Tako da je svakom objektu u interesu da imaju što bolju turističku animaciju.

2.3. Principi i oblici animacije

Počevši od ciljeva turističke animacije, ciljevi zadovoljstva turista i turističke potrošnje, dolazi se do pitanja koji su to principi koji omogućuju realiziranje takvih ciljeva. Posebno kada su turisti sve zahtjevniji, gdje je veliko turističko tržište te gdje je sa

⁴ Cerović, Z., (2008.): Animacij u turizmu , Fakultet za turistički i hostelski menadžment u Opatiji, str. 55 , Opatija

jedne strane turist sa svojim očekivanjima, a sa druge strane poduzetnik koji želi ostvariti svoje ciljeve.

Animacijski program koji je sastavni dio same animacije, potiče raznovrsniji i bolji boravak te dolazi do stvaranja novog doživljaja. Stvaranjem programa animator očekuje razinu dobiti koja proizlazi od turističke potrošnje, veća potrošnja je dokaz dobrog i kvalitetnog programa.

Uz sve navedeno može se zaključiti da moraju postojati principi kako bi se animacija dobro provela. Osnovna načela animacije jesu⁵:

- Princip slobode
Svaki animacijski program turist koristi po svojoj volji, svom vremenu i potrebama kako bi u određenoj destinaciji doživio doživljaj radi kojeg je i došao. Sloboda znači slobodan odabir ponude, bez ikakvih uvjeta ili pravila. Iako se svaki pasivni promatrač pokušava „nagovoriti“ na određenu aktivnost, ne smije biti prisilno već „usmjerena dobrovoljnost“. Princip slobode ne smije se nikako ignorirati, na kraju gost treba biti zadovoljan. Nikako ne smije postati izgubljeni gost koji je prisiljen na rad, aktivnost.
- Princip aktivnosti
Turist mora biti dio publike koja je aktivna na programu. Nastoji se odraditi ona aktivnost na kojem je moguće uključivanje gostiju. Dvije su vrste programa koji se koriste i na kojem se bazira ovaj princip. Programi koji turist aktivno sudjeluje kao sudionik i gledatelj. Najčešće takve aktivnosti jesu sportska natjecanja. Druga vrsta programa turisti postaju gledatelji, samo posmatraju i ne moraju sudjelovati. Takvi primjeri jesu izleti, priredbe, posjet kulturnim ustanovama. Ako turist ni na koji način ne sudjeluje u programu onda ne dolazi do ostvarivanja cilja animacije.
- Princip jednakosti
Jednakost se temelji da svaki turist koji sudjeluje u bilo kojem dijelu animacijskog programa ima ista prava i da su svi jednaki bez obzira na to koliko su uključeni i zainteresirani za program, to je upotpunosti njihovo pravo.

⁵ Cerović, Z., (2008.): Animacij u turizmu , Fakultet za turistički i hostelski menadžment u Opatiji, str. 56-58 , Opatija

- Princip primjerenosti
 Odnosi se na organizaciju animacijskog programa, program mora biti prilagođen turistima koji su u tom objektu. Treba biti primjeren životnim dobima turista i uzrastu. Često se događa greška kod raspodjele turista u grupe, velike razlike u godinama, razlike u fizičkim sposobnostima. Dolazi do nejednakosti u grupama, a samim time kroz provođenje nekih aktivnosti gdje grupe nisu usklađene dolazi do kašnjenja ili nekih drugih problema pa shodno tome turisti budu nezadovoljni.

Na kraju može se utvrditi kako su ciljevi i principi animacije usko povezani. Principi su sama pravila organiziranja programa i provođenje animacije, a sami izostanak jednog principa znači propust od strane animatora.

Oblici animacije

Švicarski stručnjak J. Krippendorf navodi kako postoje šest različitih oblika animacije u turizmu koje je razvrstao po različitim aktivnostima.⁶ One su:

- sportske aktivnosti(nogomet, plivanje),
- društveni život(piknik, rođenaske zabave),
- kreativne radionice(slikanje, crtanje),
- umjetnički i obrazovni doživljaji(koncerti, posjet muzejima),
- avanturističke aktivnosti(ronjenje, planinarenje)
- samootkrivanje(yoga, poezija).

2.4. Kružni ciklus animacije

Animacija djeluje na posjetitelja od kada se turist odluči za objekt, kada dođe u objekt, te cijelo vrijeme njegovog boravka pa sve do onoga trenutka kada odlazi kući.

⁶ Krippendorf, J. , Holiday makers. Dostupno na :https://books.google.hr/books?id=fANlvCZ-Yh0C&pg=PA141&lpg=PA141&dq=jost+krippendorf+tourism+animation&source=bl&ots=u25qBuZVIC&sig=ACfU3U1f2lnN-Hv4f-ZdpVYCy7zdQeMh2Q&hl=hr&sa=X&ved=2ahUKEwjLyt_J9aTrAhWv14sKHU07DA8Q6AEwD3oECAEQAQ#v=onepage&q=jost%20krippendorf%20tourism%20animation&f=false (Pristup stranici 2. Srpnja 2020.)

Takav slijed nazivamo kružni ciklus animacija, te se ona provodi kroz tri etape; etapa preanimacije, kontinuirane animacije i postanimacije.⁷

Preanimacija je prva etapa, ona predstavlja proces odlučivanja turista na odabir destinacije. Svaki turist prije samog putovanja se odlučuje ne samo na destinaciju nego i na objekt. Tu je od velike važnosti animacije, ona će biti presudna. Odabirom neke turističke destinacije turist iskazuje preferencije za takvim turističkim odredištem, turističkom ponudom. Turist će odabrati objekt u kojem je animacijski program bogatiji. U trenutku kada posjetitelj, turist, kroz promociju animacijske ponude može predočiti, osjetiti kako će animacija izgledati postepeno dolazi druga etapa, kontinuirana animacija.

Kontinuirana animacija započinje dolaskom turista u turističku destinaciju, objekat. Sami boravak turista u objektu jest najbolji i najzanimljiviji dio jer je upotpunjen mnogobrojnim animacijskim aktivnostima. Svaki turist sudjeluje u animacijskom programu da li aktivno sudjeluje u njemu ili je samo promatrač. Važno je ostaviti dobar dojam, kako bi posjetitelj i ako nije sudjelovao u aktivnosti dobio želju kako bi idući put sudjelovao, a ne samo promatrao. Animator treba poticati turiste na sudjelovanje u aktivnostima. Stoga je ta etapa jedna od najvažnijih, kako bi turist na kraju imao nezaboravne trenutke animacijski program treba biti što raznovrsniji, a animatori trebaju dati dodatan trud i biti profesionalni. Kako bi po završetku boravka turist bio zadovoljan te imao kompletan doživljaj i iduće godine se opet vratio na istu destinaciju, objekat.

Zadnja etapa ciklusa je postanimacija, ona dolazi nakon putovanja. Kada turist oduševljeno i nezaboravljajući utiske i iskustva sa putovanja dolazi na svoje mjesto boravka te ih dodatno analizira i prepričava sva pozitivna iskustva, a sva negativna koja su možda i bila zaboravlja, svojoj obitelji, prijateljima. On u tom trenutku postaje animator, takva vrsta ponašanja je iznimno poželjna jer dijeljenje informacija o dobroj i profesionalnoj animaciji može dovesti do toga da njegovi prijatelji požele isto doći na destinaciju, objekt i sami doživjeti takvo iskustvo.

Ali opet, s suprotne strane široka analiza događanja na odmoru može donijeti i negativan učinak. Turistu se možda nešto nije svidjelo, od hrane, smještaja, grupe u

⁷ Jadrešić, V. (1999.): Teorijski izvori : temelji animacije u turizmu, Znanstveno-stručni časopis Turizam, str. 150-165.

animacijskim aktivnostima, pa do animatora. Pomoću toga on stvara „završnu sliku“ putovanja te će to ovisiti o tome da li će se opet iduće godine vratiti ili ne, da li će svojim prijateljima pričati o putovanju ili će čak objaviti na internetu (na raznim stranicama na recenzije) da ljudi posjećuju ili ne posjećuju destinaciju.

2.5. Izravni i neizravni učinci turističke animacije

Glavni cilj svake aktivnosti pa tako i animacije je postizanje pozitivnog financijskog rezultata. Učinci animacije na strani potražnje u turizmu očitavaju se i u povećanju dolazaka, praćenje dinamike turističkih kretanja, povećanju raspoloženja i još mnogo toga. Neizravni učinci omogućavaju sve veću posjećenost, stjecanje popularnosti i tako dalje. Iako se izravni ekonomski učinci odražavaju i na sve većoj potrošnji. Stoga se učinci animacije u turizmu mogu svrstati u dvije skupine: izravni (ekonomski) učinci i neizravni učinci (učinci zadovoljstva turista).⁸

Izravni ili ekonomski učinci mjere dobit, to je financijski rezultat koji je postignut putem animacijskih programa. Svakako treba napomenuti da bilo koja aktivnost koja se izvodi treba biti financijski isplativa, inače ne bi bila izvediva. Animacijski program mora biti zamišljen tako da je financijski isplativ, svaki menadžer ima određeni budžet. U pravilu menadžer očekuje prihode sa dvije strane, a to je:

- Prihod od prodaje ulaznica za sportske i rekreacijske aktivnosti, kulturno-zabavne animacijske aktivnosti te izlete i šetnje;
- Prihodi nastali od ugostiteljskih usluga i sličnih, kao što su prodaja pića, hrane, deserata i ostalog.

Osim posrednih ekonomskih efekata, često se mogu dogoditi i neposredni ekonomski efekti. U tome kontekstu treba napomenuti iduće: besplatne animacijske aktivnosti čiji je cilj privlačenje posjetitelja za budući sadržaj koji će pridonijeti neposrednim ekonomskim učincima, animacijske aktivnosti koje se ne naplaćuju, ali financijski učinci očekuju se u plaćanju drugih usluga te neki sadržaji animacije koji se izravno naplaćuju.

⁸ Ravkin, R., (1989): Animacija u turizmu, Mladinska knjiga, str. 14, Ljubljana

Karakteristike svih ovih izravnih, ekonomskih učinaka jesu mogućnost mjerenja, moguća je kontrola, njihova jedinstvena kvantifikacija i vidljivi rezultati. Te svaka pogreška koje se dogodi odmah je lako ispravljena jer su to direktni financijski prihodi koji su odmah uočiti. Svaki menadžer i animator ih mogu analizirati te time uvidjeti svoj doprinos.

Kako je već spomenuto ranije jedan od glavnih ciljeva svakog animacijskog programa je zadovoljavanje želja, interesa i potreba turista. Turisti trebaju postići taj kompletan doživljaj animacije radi kojeg su na kraju i došli, tj. odabrali su određeni objekat radi njegovog animacijskog programa ili su samo aktivnosti koju su slučajno primjetili, ali opet očekuju ispunjenje svojih očekivanja.

Glavna značajka ovih učinaka je, naravno, ekonomska mjerljivost, ali rezultat su uspješne organiziranosti i profesionalnog sastavljanja animacijskog programa koji povećava zadovoljstvo svakog turista i izravnog načina: produženje turističke sezone, bolji kapacitet i nakon sezone, bolja popunjenost turističkih sadržaja, promjena strukture posjetitelja i turističke potrošnje, motivacija posjetitelja u izboru turističke destinacije, ponovni dolazak turista u destinaciju i dolazak novih gostiju. Udovaljanje želja turistima preko animacijskog programa iznimno je važna jer će zadovoljan gost sigurno koristiti i druge usluge, ponovno se vratiti, a najvažnije je da gost kreira pozitivno mišljenje o destinaciji i njezinim uslugama.

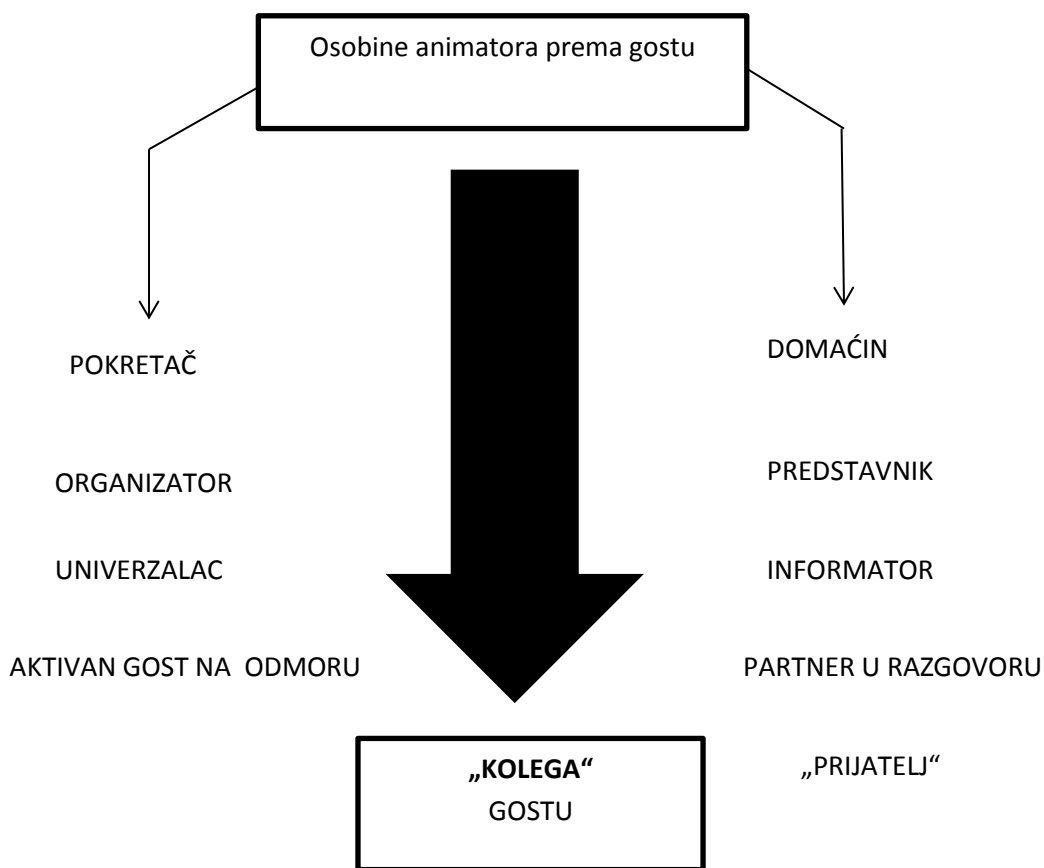
Voditelji animacije, menadžeri koji kreiraju animacijski program obvezno se moraju voditi principom „vrijednost za novac“ , što znači da kvaliteta programa i vrijednost mora biti jednaka novcu kojeg je turist uplatio. Treba postojati povezanost između ove dvije kategorije(kvaliteta i vrijednost) u slučaju da jedna kategorija nije mjerljiva drugoj dolazi do negativnih učinaka animacije.

2.6. Animator u turizmu

Animator je pokretač i promotor animacijskog programa. On je radnik koji svojim karakteristikama, sposobnostima i vještinama mora zadovoljiti određene kriterije. Svaka aktivnost započinje prvim kontaktom s turistima i traje sve do njihovog odlaska. Animator je osoba koja je obaviještena o svim događanjima u objektu u

kojem radi, kada se događaju aktivnosti, ako su neka velika događanja itd. on mora biti informiran o objektu(gdje se šta nalazi, kada počinje određen aktivnost, gdje je recepcija...). Svakog dana je vesela i nasmiješena osoba i to pokazuje ne samo kod razgovora s turistima nego i kad prolazi pored njih. Mora biti voljan pomoći svakome bez ikakih problema(djeteu koji ne može pronaći roditelje, starijim ljudima).

Svaki animator treba voditi računa o svom izgledu, fizičkoj spremnosti. Također, jedan od najbitnijih kvalifikacija je poznavanje barem tri strana jezika. Kako bi komunicirao s turistom iako nije pripremljen za to.

Prikaz 1.: Osobine koje animator mora imati prema gostu

(Izvor: Izrada autora na temelju knjige Ravkin, R.,(1989.): Animacija u turizmu, Mladinska knjiga, str. 58.,Ljubljana)

Prema priloženoj skici vidljivo je kako je animator svestrana osoba, koja je pokretač svakog razgovora, informator (informira goste o svim dešavanjima), organizator aktivnosti, domaćin gostu, predstavnik, ali i najvažnije on je prijatelj svakome turistu. Bitno je da se turist osjeća ugodno u društvu animatora i može mu povjeriti bilo kakve probleme usvezi objekta ukoliko postoje.

Jedne od glavnih osobina koje animator mora posjedovati jesu⁹:

- Zainteresiranost i angažiranost- mora biti zainteresiran za svaku aktivnost i razgovor s turistima kako bi što bolje odradio svoj posao;
- Pažljivost- ne smije naglašavati svoje želje i ambicije ili ogovarati s drugim turistima. Treba ostaviti utisak da je ondje zbog turista te da će njemu prvo pomoći ukoliko bude potrebno;
- Sklonost umjetnosti- mora biti kreativan u prezentiranju umjetnosti. Sve oko sebe treba gledati pozitivno i lijepo, kako bi se turisti što ugodnije osjećali u njegovome društvu;
- Povjerljivost- animator treba vjerovati ljudima i polaziti od toga da su svi ljudi pozitivni i dobre volje. Ne smije pokazivati sumnju u turiste iako bi bilo na svoju štetu;
- Energičnost i entuzijizam- svojim pokretima, verbalnim i neverbalnim mora djelovati energično, pun samopuzdanja i velikom željom za uspjeh;
- Razumnost- mora vladati nad situacijom, racionalno i razumljivo donositi odluke u stresnim situacijama te biti realan;
- Verbalno izražavanje- što znači da treba imati dobar izgovor, ne smije imati nikakvu govornu manu ili oštećen sluh. Obvezno treba poznavati više stranih jezika.

⁹ Cerović, Z., (2008.): Animacija u turizmu, Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji, str. 231-235, Opatija

3. Animacijski program

Animacijski program je sastavni dio turističke ponude, on je rezultat dobrog i profesionalnog programiranja. Značenje programiranja animacijskih programa je ustvari planiranje aktivnosti i procedura izvođenja aktivnosti u određenom vremenu radi ispunjenja želja i potreba turista koji su radi programa došli u turistički objekt, te se za njih, turiste, izvodi animacijski program. Svaki animacijski program treba se prilagoditi vrsti turističkih objekata, destinaciji, profilu turista jer onda animacija nema učinka ukoliko se prilagođava određenim profilima.

Od početka sezone pa do kraja, animacijski programi se mijenjaju. Za početak sezone, koja se naziva predsezona sastavlja se početni program koji je prilagođen vremenskim prilikama i broju turista u turističkim objektima.

VREME // TIME	NEDJELA SUNDAY SONNTAG DOMENICA	PONEDJELJE MONDAY MONTAG LUNDI	UTORAK TUESDAY DIENSTAG MARTEDI	SREDA WEDNESDAY MITTWOCH MERCOLEDI	ČETVRTAK THURSDAY DONNERSTAG GIOVEDI	PEJAK FRIDAY FREITAG VENERDI	LOKACIJA LOCATOR
08:00	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	Dog training ground
09:00	DOG TRAINING & SWIMMING *	DOG TRAINING & SWIMMING *	DOG TRAINING & SWIMMING *	DOG TRAINING & SWIMMING *	DOG TRAINING & SWIMMING *	DOG TRAINING & SWIMMING *	Dog beach in Slatina bay
09:15	GYM/STRECH	GYM/STRECH	GYM/STRECH	GYM/STRECH	GYM/STRECH	GYM/STRECH	Mini Club
10:00	GOOD MORNING	GOOD MORNING	GOOD MORNING	GOOD MORNING	GOOD MORNING	GOOD MORNING & WOOL PRODUCTION	Mini Club
10:15	MINI SPORT BADMINTON 1vs1	MINI SPORT ARCHERY 1vs1	MINI SPORT BOCCIA 1vs1	MINI SPORT ARCHERY 1vs1	MINI SPORT BADMINTON 1vs1	MINI SPORT ARCHERY 1vs1	Mini Club
11:00	TEEN SPORT Archery	TEEN SPORT Morning bowling	TEEN SPORT Mini football 1 vs 1	TEEN SPORT Archery	TEEN SPORT No limit games	TEEN SPORT Family games	Mini Club
12:00	Kids Games	Kids Games	Kids Games	Kids Games	Kids Games	Kids Games	Mini Club
16:00	SPORT TOURNAMENT BEACH VOLLEY 2vs2	SPORT TOURNAMENT BADMINTON/ PING PONG	SPORT TOURNAMENT BASKETBALL	SPORT TOURNAMENT BEACH FOOTBALL 2vs2	SPORT TOURNAMENT BEACH VOLLEY 2vs2	SPORT TOURNAMENT BADMINTON/ PING PONG	Mini Club
16:00	ATELIER & TALENT BOX Group 1	ATELIER & TALENT BOX Group 1	ATELIER & TALENT BOX Group 1	ATELIER & TALENT BOX Group 1	ATELIER & TALENT BOX Group 1	ATELIER & TALENT BOX Group 1	Mini Club
16:45 – 17:00	Break for mini club cleaning	Break for mini club cleaning	Break for mini club cleaning	Break for mini club cleaning	Break for mini club cleaning	Break for mini club cleaning	Mini Club
17:30	ATELIER & TALENT BOX Group 2	ATELIER & TALENT BOX Group 2	ATELIER & TALENT BOX Group 2	ATELIER & TALENT BOX Group 2	ATELIER & TALENT BOX Group 2	ATELIER & TALENT BOX Group 2	Mini Club
17:45	EXHIBITIONS ON STAGE	EXHIBITIONS ON STAGE	EXHIBITIONS ON STAGE	EXHIBITIONS ON STAGE	EXHIBITIONS ON STAGE	EXHIBITIONS ON STAGE	Mini Club
18:00	STRETCHING	STRETCHING	STRETCHING	STRETCHING	STRETCHING	STRETCHING	Mini Club
20:00	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	DOG TRAINING	Dog training ground
20:15	Summer Mini Games	Summer Mini Games	Summer Mini Games	Summer Mini Games	Summer Mini Games	Summer Mini Games	Mini Club

Fotografija 1: Primjer animacijskog programa (Izvor: <https://www.camp-slatina.com/hr/sport-zabava.aspx>)

Za vrijeme vrhunca sezone sastavlja se cjelokupan program koji sadrži razne aktivnosti za djecu različitih uzrasta i odrasle¹⁰. Na fotografiji 1. prikazan je primjer animacijskog programa kroz cijeli tjedan na vrhuncu sezone, detaljno je napisano u koliko sati svaka aktivnost počinje te lokacija.

Sve aktivnosti napisane su na engleskom jeziku kako bi turisti ih različitih država razumjeli jer engleski jezik najbolje svi razumiju.

Te opet na kraju sezone, postsezoni sastavlja se opet novi program koji sadrži manje aktivnosti, ali one koje su bile najposjećenije za vrijeme vrhunca sezone. Takve aktivnosti privuku najviše turista. Uglavom su to sportske vrste aktivnost i mini klub(koji je namijenjen za djecu), bez toga animacijski program ne može uopće postojati.

3.1. Vrste animacijskih programa

Vrste animacijskih programa promatrani su sa više aspekata klasifikacije, a pristupi vrsta animacijskih programa su:¹¹

1. Opći pristup animacijskom programu: najopćenitija podjela programa u kojoj navodi šest skupina po kojima animacijski programi mogu podijeliti; mirovanje(meditacija, joga), stvaralačke aktivnosti(crtanje, slikanje), druženje(izleti, piknik), kretanje(sport, igre), pustolovine(rafting, ronjenje) i naobrazba(koncerti, predavanja). U ovom pristupu se sagledavaju motivi turista koji posjećuju određene aktivnosti.
2. Sadržajni pristup animacijskom programu: cilj im je okupljanje turista to jest gostiju, povećanje njihovog zadovoljstva i povećanje turističke potrošnje. Sadržajni dijeli animacijske programe prema zajedničkim komponentima, a dijeli ih na sportsko-rekreativne programe(sportski turniri, vježbanje), zabavni program i igre(izbor za mis, igre na moru, zabave i ples). Kulturno-umjetnički

¹⁰ Sabol, V., Smajić, J., (2013.): Animacijski programi za djecu u funkciji obogaćenja turističke ponude Republike Hrvatske, Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu, str. 28.

¹¹ Cerović, Z., (2008.): Animacij u turizmu , Fakultet za turistički i hostelski menadžment u Opatiji, str. 67-75 , Opatija

programi(festivali, koncerti, likovne izložbe, posjet muzejima i galerijama) i ostali programi(programi u zdrastvu, vjerski i politički programi).

3. Vremenski pristup animacijskom programu: zbog potrebe prakse dijele se na tri područja. Sezonski programi(traju od jednog mjeseca pa do godinu dana, također oni se dijele na mjesečne ili dekadne programe te se takvi programi ponavljaju), tjedni programi(duži su od jednog dana, ali ne traju duže od jednog tjedna. Dijele se na dnevne, one od sedam dana gdje je prvi dan nedjelja i posljedni je petak, i završne, planiraju se za petak navečer i planiraju se za tjedan dana gdje je prvi dan subota, a zadnji petak.) te na kraju dnevni program koji je ujedno i najčešći(traje samo jedan dan, a dijeli se na jutratnji, prijepodnevi, poslijepodnevi, večernji i noćni).
4. Ponudbeni pristup animacijskom programu: prema takvom pristupu programi mogu biti ponuđeni(on je dio ukupnog aranžmana putovanja, ponuđen je s ostalim uslugama), mogući(on se nudi na licu mjesta, moguće ga je koristiti kada turist doputuje u turistički objekt te je uvijek u organizaciji putničke agencija koja je i organizirala putovanje, turist i ne mora koristiti ovaj program iako mu se nudi) i slobodni(on se nudi naknadno, ali potpuno slobodno, animator ne nudi taj program nego se on slobodno odabire od strane nekog drugog organizatora).
5. Vlasnički pristup animacijskom programu: to jesu prava na animacijskim programima. Vlastiti programi jesu ona vrsta koja su u vlasništvu turističkog objekta u kojemu se izvodi taj program. Kupljeni ili tuđi programi jesu vrsta programa koja su u vlasništvu drugih turističkih objekata, a animatori nisu njihovi zaposlenici kao što su obično i sva oprema u tuđem vlasništvu.

Svi pristupi animacijskim programima prikazuju i vrste animacijskih programa prikazani sa različitih aspekata. Sami proces planiranja programa obilježava se s jednim ciljem, a to je zadovoljenje potreba i želja turista koji su odabrali neku turističku destinaciju ili turistički objekt. Te isto tako i s ciljem povećanjem turističke potrošnje.

3.2. Podjela animacijskih programa

Kada bi se podjela animacijskih programa vršila sa strane korisnika tada bi mogli podijeliti prema starosnoj dobi, na animacijske programe za djecu i animacijski programi za odrasle.¹² Ujedno ovo je jedna od najuputnijih podjela.

Također, treba uzeti u obzir kako djeca i odrasli nemaju jednaka fizičke i psihološke mogućnosti, pa je ova podjela izuzetno važna. Djeca i odrasli nisu zainteresirani za jednake aktivnosti i bilo bi nemoguće ih staviti u jednu skupinu.

3.2.1. Animacijski program za djecu

Djeca su dio segmenta turističke potražnje sa posebnim zahtjevima i potrebama koja se uvijek nadovezuju sa ciljevima i interesima roditelja. Te oni imaju veliku važnost u kreiranju animacijskog programa. Svaki animator preuzima odgovornost nad djecom, ima ulogu odgajatelja koji utječe na njihovo ponašanje. Pa u konačnici je zaslužan da li će dijete biti zadovoljno, zadovoljno dijete prenosi roditeljima nezaboravne događaje sa aktivnosti te će i roditelji biti zadovoljni. Što će rezultirati ponovnim vraćanjem u destinaciju ili objekt. Po svojem sadržaju animacijski programi za djecu dijele se na dnevnu i večernju, sve aktivnosti su predviđeni za djecu starosne dobi od 3 godine do 14 godine.

Dnevna animacija za djecu koja se još dijeli na animacijske programe na vanjskome prostoru, unutarnjem prostoru i bazenu. U unutarnjem prostoru djeca se animiraju u mini klubu, svaki mini klub treba biti sigurna lokacija u kojoj se djeca mogu opušteno igrati, mora sadržavati male stolice i klupe, prvu pomoć, toalet primjenjen za djecu, kutiju prve pomoći i zabavne sadržaje. Svaki roditelj mora potpisati kako se slaže da njegovo dijete bude u mini klubu te uputiti animatore ukoliko dijete ima alergiju ili neku drugu bolest. S djecom se rade razne aktivnosti kao što su izrada maski(ako se vježba predstava za večernji program, djeca pripremaju kostime i maske za predstavu od

¹² Sabol, V., Smajić, J., (2013.): Animacijski programi za djecu u funkciji obogaćenja turističke ponude Republike Hrvatske, Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu, str. 29.

kolaž papira), crtanje(također u večernjem programu može se organizirati izložba,gdje se pozivaju roditelji, od svih radova), pjevanje(svaki dan u mini klubu se ponavljaju dječije pjesme, za koje postoji koreografija, za mini disko), twister, društvene igre.

Fotografija 2: Djeca u Mini klubu igraju Twister (izvor: osobna arhiva M. Jengiđ)

Na vanjskome prostoru postoje razne aktivnosti za djecu, traženje blaga, lov na sladoled, mini olimpijada(svako dijete dobije diplomu za sudjelovanje), face/tattoo crtanje(ponekad se ocrtavanje lica radi prije početka mini diska), igre s loptom, mini bocca, ledena kraljica i tako dalje. Animacijske aktivnosti u bazenu su najrijeđe, ali i najzabavniji. U program se stavlja vježbanje u bazenu(kao što je mini aquaerobic), natjecanje u plivanju, osvajanje tvrđave.

Večernje aktivnosti za djecu su raznolike, jedan od najvažnijih aktivnosti je mini disko, koji je napravljen za djecu iz mini kluba i drugu djecu iz turističkog objekta. Mini

disco sadrži poznate dječije pjesme za koje postoje koreografije, uglavnom animatori pokazuju korake, a djeca koja su u krugu ponavljaju za animatorima. Na kraju programa ili između plesa organizira se igra gdje svako dijete dobiva simboličnu nagradu.

Fotografija 3: Mini disko (izvor: osobna arhiva M. Jengiće)

Animacijski programi za djecu po svojem se sadržaju razlikuju, ili od prostora gdje se obavljaju ili do vremena, dnevne i večernje aktivnosti. Danas je velika potražnja za dječijim animacijskim programima, ne samo zbog toga da bi se djeca zabavila nego i radi roditelja.

3.2.2. *Animacijski program za odrasle*

Osnovu za planiranje i sastavljanje svakog animacijskog programa jesu aktivnosti za odrasle. Po svojoj strukturi i sadržaju dijele se na dnevne animacije (vanjskome prostoru, unutrašnjem i na bazenu), večernja animacija i igre za odrasle.

Dnevna animacija je organizirana za odrasle turiste, koja je namijenjena fizički spremnim turistima koji žele doživjeti određeni program. Najmlađa osoba koja može koristiti ovakve aktivnosti mora imati 18 godina. To su programi koji se izvode u vanjskim i unutrašnjim prostorima, ali i na bazenu.

Na vanjskim prostorima najučestalija aktivnost je odbojka na pijesku (često se organiziraju turniri, te ekipa koja pobijedi dobiva medalje i diplome), pa zatim mali nogomet, pikado, i boće. Jedne od aktivnosti u unutrašnjim prostorima jesu bingo, CRO klub (svrha kluba je promoviranje Hrvatske i učenje hrvatskog jezika), škola plesa. Najčešće igre na baznu su vaterpolo, košarka u vodi, natjecanje u plivanju, aquaerobic.

Večernja animacija za odrasle se sastoji od raznih zabava, poput tematskih partija za odrasle. Neki od tematskih partija jesu noć dobrodošlice (cilj je na četiri jezika zaželiti dobrodošlicu svim turistima kroz razne plesove i igre), havajska noć (svi turisti sa animatorima plešu poznati havajski ples)

Igre za odrasle su posebne jer se namijenjeni kako bi se animatori što više zbližili s turistima. Dodaj šešir ili balon, ples s novinama, karaoke su samo od nekih igara.

Ovo su samo dio mogućnosti programa za odrasle, oni čine najsnažniji dio turističke potražnje. Svojim željama i potrebama traže animacijske programe koji im najbolje odgovaraju. Stoga je važno sastaviti široki animacijski program koji će ostaviti zadovoljstvo i uspomene.

4. Sportske aktivnosti za odrasle u kampovima

Sport i turistička animacija već dugo djeluju zajedno, tako da je danas sportska animacija jedna od najvažniji dijelova animacije koju karakterizira sve više posjetitelja te se na takvim aktivnostima najviše ostvaruje turistička potrošnja.

Današnji turisti su radnoznali i žele istraživati, jednostavno žele nešto više. Njih zovemo avanturističkim turistima. Zanimaju ih ekstremni sportovi. Ne provode svoj odmore ležeći na plaži već odlaze na atrakcije, aktivnosti s puno adrenalina i uzbuđenja. Kao što je biciklizam, rafting, planinarenje i to su samo neka od novijih atrakcija koja su postala aktualna u posljednjem desetljeću.

Sportska animacija se dijele prema dobnoj starosti, za odrasle i djecu, i gdje se održavaju, jer nisu iste mogućnosti i u hotelima i kampovima.

U sastavljanju sportskog animacijskog programa treba uzeti u obzir gdje će se koja aktivnost provoditi i u kojem vremenu. Stoga sportski dio programa moguće je razvrstati na tri dijela; jutarnje, popodnevnne i noćne aktivnosti.

4.1. Osnove o kampu

Kamp je mjesto u kojem se turistima, gostima omogućuje prenoćenje u iznajmljenim ili vlastitim šatorima, kamperima za određenu naknadu. Kamping je oblik slobodnog stanovanja u prirodi, vremenski ograničen na javnim ili privatnim posjedima. Razlikuju turistički i trajni kamping.¹³

Turistički kamping je ograničen vremenom, a odvija se na prostorima namijenjeni za šatore, autokućice i karavane. Trajni kamping nije određen vremenom, a gosti su tijekom cijele godine u kampu ili dolaze samo za vikend dok su kroz ljeto stalno u kampu.

¹³ Sladoljev. J.,(1989): Kamping turizam, C.A.S.H. Pula, str. 6-13, Pula

Kamp se može podijeliti na mjesta koju su jednostavno dostupna s cesta, servisni dio u kojem su smješteni sanitarni čvorovi i slično, recepciju, restorane, barove, trgovine, te okoliš. Okoliš uvelike utječe na zadovoljstvo turista jer postoji velika razlika između parkiranja za karavane i mjesta za odmor. Turisti u kampovima mogu iznajmiti i posebne kamp kućice (nude mali komfor, ali su moderno uređene). Takvi objekti su karakteristični za kampove, te zbog toga turisti mogu raspolagati sa dobro uređenim sanitarnim čvorovima, upotpunosti opremljenom kuhinjom i strojem za rublje.

Broj usluga koje nudi kamp utječe na njegovu kalifikaciju koja se iskazuje u zvjezdicama, te se počinje s jednom zvjezdicom. Vrijednost u različitim kategorijama kampova bazira se na želji prosječnog broja turista. Turisti dolaze iz različitih krajeva svijeta, različitih kultura te svatko od njih ima različite prioritete u kampovima. Kampovi se dijele u dvije skupine; s obzirom na mogućnosti (gradski kamp, vodeni ili sportski kamp, zdravstveni kamp) i prema vrsti korisnika (obiteljski kamp, kampovi za mlade, naturistički kampovi).

Kamp je idealan za socijalni marketing, animaciju. Drukčije je pozicioniran od hotela, jednostavniji i kao takvog identiteta nema ni u kojem drugom turističkom objektu. Svi kampovi su jedinstveni, različiti na svoj način.¹⁴

Animacija je posebna aktivnost u kampu gdje se već nakon kratkog vremena gosti pozdravljaju kao stari prijatelji.

4.2. Jutarnje aktivnosti

Većina turista u kampovima želi započeti jutro zdravo i produktivno, iako su na odmoru. U većini kampova jutarnje aktivnosti privlače najviše turista, pogotovo starije dobi. Jer su jednostavnije i opuštenije od ostalih. Jutarnje aktivnosti započinju od 9

¹⁴ Sladoljev. J.,(1989): Kamping turizam, C.A.S.H. Pula, str. 93.,Pula

sati pa traju do 12 sati. Izmjenjuju se dve do tri aktivnosti, te svaku od aktivnosti vodi drugi animator¹⁵.

Prve sportske aktivnosti koje uobičajeno započinju od 9 sati ujutro jesu jutarnja gimnastika, joga, breath & care, body relax, pilates i slično. Zajednička karakteristika svih ovih aktivnosti je lagano i opušteno vježbanja. Cilj jutarnjih vježbi je buđenje tijela ujutro(s vremenom tijelo se navikne na jutarnje tjelovježbe te se ljudi osjećaju mnogo bolje, kada jutro započne zdravo i produktivno), postizanje dobro raspoloženja koje će trajati tokom cijelog dana, poboljšanju tjelesne aktivnosti. Za vrijeme aktivnosti puštaju se relaksirajuće pjesme koje pomažu kod opuštanja i postižu zadovoljstvo turista i nakon treninga.

Fotografija 4: Jutarnja gimnastika (izvor: osobna arhiva M. JengiĆ)

¹⁵ Andrijašević, M.,(1997.): Planiranje i programiranje sportsko-rekreacijske ponude u turizmu Hrvatske : doktorska disertacija., str. 32., Zagreb

Naredne aktivnosti poput streljaštva, „walking and bike tour“ i kajakinga su malo bržeg tempa i započinju od 11 sati. „Walking and bike tour“ se održavaju unutar samog kampa. Kampovi su velika područja te svaki turist želi obići svaki dio, a najbolje je to postići uz animatora koji će cijelim putem animirati.

Pomoću ovih aktivnosti postiže se turistička potrošnja jer trebaju imati svoj bicikl i kajak, a ukoliko ga nemaju može se iznajmiti u kampu. Također, svaka od ovih aktivnosti ne traje više od 45 minuta do 1 sat.

Takve aktivnosti se stavljaju u jutarnje programe zbog turista starije dobi, koji se bude ranije i, inače, žele za ujutro nešto sporije. Dok mlađi turisti, koji su spremni na malo napornije vježbe odlaze na popodnevne aktivnosti.

4.3. Popodnevne aktivnosti

Popodnevne aktivnosti privuku pažnju mladih turista, zbog kompleksnijih vježbi. Kao i kod jutarnjih aktivnosti izmjenjuje se različite aktivnosti koje vode drugačiji animatori. Popodnevne aktivnosti započinju od 12 sati pa sve do 18 sati, te svaka od njih ne traje duže od 45 minuta.

Jedna od aktivnosti koja je daleko najpopularnija i izvodi se u svakome kampu je aqua aerobic. Ona se može izvoditi u bazeni ili u moru, zavisi od kampa do kampa. Vježbe se izvode u dubiljini vode do struka uz dinamičnije pjesme. Animator stoji na povišenom dijelu i pokazuje vježbe. Svaki sat počinje prvo zagrijavanjem, a završava vježbama za istezanje. Treba napomenuti kako postoje i različite vrste aqua-e; aqua zumba, aqua fun, aqua gym i tako dalje. Uz aerobika i aqua zumba spada u popularnije vježbe.

Fotografija 5: Aqua aerobic (Izvor: <https://2020.sezonac.hr/pavilion/p1/stand/maistra/gallery>)

Nadalje, sportske aktivnosti koje zahtijevaju još intenzivnije vježbe jesu keep fit, vježba s hula hopom, boks, vježbe za sagorijevanja masti, vježbe uz trampolin. Sve ovakve vježbe se izvode uz profesionalnog animatora koji će dodatno motivirati turiste, zbog toga i postoje animatori koji su samo za sportske aktivnosti. Cilj ovih aktivnosti jest motivirati turiste na vježbanje iako su na odmoru. Također, upotpuniti im dan i isto tako ponuditi nešto novo, nešto što još nisu probali.

Uz aqua aerobik, popodnevna aktivnost koja se održava ne samo u svakome kampu nego i u hoteli je zumba. Zumba je kombinacija vježbanja i plesanja uz energične latino pjesme. Sadrži elemente drugih plesova kao što su samba, salsa, hip hop i rumba.¹⁶ Stoga je važno da animator bude energičan i pouzdan jer će turistima prenijeti svoju energiju, pa neće imati osjećaja da su na vježbanju nego na zabavi. Satovi započinju vježbama za zagrijavanje gdje se koriste plesni koraci iz različitih plesova kao što je hip hop. Tokom idućeg dijela se postepeno kombiniraju različiti osnovni koraci i ritmovi koji podižu intenzitet samog vježbanja, a onda se prelazi iz jedne vrste plesa u drugu vrstu. Nakon ovog dijela započinje se s vježbama smirivanja to jest istezanjem. Zumba pojačava kondiciju i izdržljivost mišića, smanjuje

¹⁶ Izvor: Zumba fitness. Dostupno na <https://www.fitness.com.hr/vjezbe/fitness-discipline/Zumba.aspx> (pristup stranici 24. Srpnja 2020.)

stres i donosi samo pozitivnu energiju i misli. Zato je turistima jako zabavna i zanimljiva.

Fotografija 6: Zumba (izvor: osobna arhiva M. JengiĆ)

Završetkom popodnevnih aktivnosti koje su namjenjene za vježbanje i kondiciju, turisti se mogu zabaviti na večernjim aktivnostima.

4.4. Večernje aktivnosti

Večernjih aktivnosti nešto je manje od ostalih, zbog manjak mogućnosti. One počinju od 18 sati pa sve do 23 sata. Organiziraju se u velikim grupama jer se radi o raznim sportovima, od nogometa pa do odbojke. Često se znaju organizirati turniri. Razlika od aktivnosti koje se održavaju tijekom dana je što večernje traju duže.

Odbojka na pijesku je najdraža aktivnost svih turista. Oni turisti koji se odluče da ipak neće sudjelovati, pomno promatraju pa su i oni animirani.

Odbojka se igra u par grupa, svaka grupa ima po 5 članova.¹⁷ Na kraju grupa koja pobijedi za nagradu im se uručuje simbolična nagrada(nagrade su najčešće kape, naočale i slično sa logom kampa).

Fotografija 7: Odbojka na pijesku (izvor: <https://www.kamp.galeb.hr/spot-i-animacija-kamp-galeb-omis.aspx>)

Nogomet, kao najpopularniji sport na svijetu, je neizostavan dio animacijskog programa. Bio to mali nogomet, pa čak nogomet na pijesku privući će svakog turista. Svakako treba spomenuti i tenis, također veći kampovi sadržavaju uvijek preko pet teniskih terena. U svakom od navedenih sportova sudionici na kraju večeri primaju diplome od animatora, kako bi imali za uspomenu u sudjelovanju. Večernje plesne vježbe su jedan od aktivnosti koji kampovi nude u svom sportskom programu, iako se za njih odlučuje uglavnom ženska populacija.

Prednost kampova u ovakvim sportovima je što su veliki i nude mnogo mogućnosti. Na kraju večeri turist će biti zadovoljan cijelim programom, sudjelovao je u nekoj aktivnosti i za uspomenu ima diplomu. Cilj večernjih aktivnosti je upoznavanje turista međusobno i zabavljanje na kraju dana.

¹⁷ Odbojka na pijesku, KOP Čakovec. Dostupno na <http://www.kop-cakovec.hr/Povijest.htm> (pristup stranici 24. Srpnja 2020.)

4.5. Ciljevi sportske animacije

Glavni cilj ne samo sportske animacije nego i ostalih grana animacije jest zadovoljiti turista, ispuniti njegov dan raznim aktivnostima. Od aktivnosti koje uobičajeno izvodi u svojoj zemlji do nekih novih aktivnosti s kojima se prvi put susreće. U kampovima izvođenje sportskih aktivnosti je lakše jer su turisti uvijek u kampu te ih je lakše uključiti u takve programe, te je tako lakše i izvesti ciljeve sportske animacije.¹⁸

Bez obzira na sportski animacijski program, cilj sportske animacije, a shodno tome i animatora kao glavna poveznica između turista i sportskih aktivnosti je aktivno uključivanje što većeg broja turista u sportski program kako bi oni proveli svoj odmor kvalitetnije, upotpunili svoje slobodno vrijeme i doživljeli cijeli doživljaj same animacije. Da bi na kraju se iskušali u novim sportskim aktivnostima ili još se usavršili u onima koje već znaju i kako bi se na kraju u povratku u svoju zemlju nastavili aktivno baviti sportom.

Animator u sportskim aktivnostima treba osmisliti i organizirati sportske aktivnosti u kojima će promovirati i podsjećati na zdravi način života i, općenito, bavljenje sportom koje je izuzetno bitno kod odraslih.

¹⁸ Asaj, S.,(2011.): Ciljevi i zadaće animacije u turističkoj ponudi, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, str. 6, Opatija

5. Primjer dobre prakse

U današnjem vremenu gdje je puno mogućnosti i prilika, turisti imaju u ponudi pregršt kvalitetnih kampova sa dobrom sportskom animacijom. Međutim, neki kampovi se ističu. Ne sam zbog samog izgleda, održavanja kampa već i zbog profesionalnog osoblja, animacijskog programa, te drugih sadržaja. Kao što su trgovine, restorani i barovi.

Dosta kampova ima samo osnovne aktivnosti u svom sportskom programu, aqua i jutarnja tjelovježba. Rijetki kampovi, zapravo u svome programu sadrže različite aktivnosti u kojeme svaki turist može pronaći nešto za sebe.

Kamp AC Koversada je savršen primjer kvalitetnog sportskog programa, njihov program sadrži različite aktivnosti. Ne samo za odrasle, nego i za mlađe.

5.1. Kamp AC Koversada

Kamp Koversada je najveći naturistički kamp u Istri, nalazi se u samome centru male Općine Vrsar. Koversada je kamp s najdužom naturističkom tradicijom u cijeloj Europi. Osnovan 1961 godine, te je pod vlasništvom Maistre d.d.¹⁹

Dio kampa Koversade čini i poznati otok koji je s ostatkom kampa povezan mostom. Na otoku je dozvoljeno samo kampiranje sa šatorima, nisu dozvoljena vozila. Sami taj otok se smatra rodnim mjestom naturizma u Istri.

Površina kampa je skoro milijun kvadratnih metara, obogaćen s preko 1000 stabala maslina i ostalim mediteranskih biljima. Koversada može primiti preko 5 000 posjetitelja. Posjetitelji mogu rezervirati parcele, mobilne kućice, bungalove i apartmane, kamp prikolice. Kamp u širokoj punudi sadrži 17 sanitarnih čvorova, dva supermarketa, ribarnicu, kisok, frizerski salon, ambulantu, trgovinu s svježim voćem i povrćem.

¹⁹ Camping Hrvatska. Dostupno na <https://www.camping.hr/hr/kampovi/koversada> (pristup stranici 21. Kolovoza 2020.)

U sklopu kampa se nalaze 4 restorana, te svaki od tih restorana sadrži različite jelovnike. Riblji restoran Batana se nalazi na otoku i poslužuje svježu lokalnu ulovljenu ribu uz bogatu ponudu istarskih vina. Grill Mendula posebna je po jelima s roštilja, od mesnih do ribljih jela uz također bogatu ponudu vina. Pizzeria Balun nudi izvrsne pizze i jela od tjestenine. Te restoran Amfora poslužuje švedski stol za doručak i večeru.²⁰

Uz 5 kilometra obale s šljunčanim plažama, nalaze se dvije plaže za djecu, plaža za osobe s invaliditetom te jedna plaža sa pse. Uz sve to, kamp sadrži razne dodatne aktivnosti od animacije do velike manifestacije Miss Koversada koja se održava svako ljeto početkom kolovoza, te svaku večer program s glazbom uživo.

Sportski program Koversade je bogat raznim aktivnostima od jutarnje gimnastike, aqae, zumba do noćne odbojke. Animacijski tim u kampu se sastoji od 4 animatora.

5.2. Primjer programa

Animacijski program u Koversadi se dijeli na sportski program program za djecu i kreativni program. Na fotografiji 8. prikazan je program svih aktivnosti.

Od aktivnosti za djecu je Mini klub (u kojem se svaki sat organiziraju različite igre) te Mini disco koji svaku večer ima drugu tematiku(karneval, kabaret, traženje blaga). Sportski dio programa sadrži jutarnju gimnastiku (body relax, fat burning training, keep fit) koji se izvodi na dvije lokacije zbog veličine kampa. Prva gimnastika počinje u 9:15 sati pa traje do 10 sati, te druga gimnastika koja započinje u 10:15 minuta.

Iduća aktivnost u 11:30 je streljaštvo, svaki dan animator organizira turnir u streljaštvu te se pobijedniku za nagradu uručuje diploma i naočale ili kapa sa logom Maistre.

U popodnevnim sportskim aktivnostima izvode se bicikliranje, walking tour, aqua gym i zumba, fit and dance i body shaping.

²⁰ Maistra d.d. Dostupno na stranici <https://www.maistra.com/hr/koversada-villas-vrsar/restorani-barovi> (pristup stranici 21. Kolovoza 2020.)

START TIME	MEETING POINT	PON MON	UTO TUE	SRI WED	CET THU	PET FRI	SUB SAT	NED SUN
9:15	SPORT BEACH	BODY RELAX	BODY RELAX	FAT BURNING TRAINING	KEEP FIT	KEEP FIT	KEEP FIT	KEEP FIT
10:15	SPORT TENNIS	BODY RELAX	BODY RELAX	FAT BURNING TRAINING	KEEP FIT	KEEP FIT	KEEP FIT	KEEP FIT
11:30	PIZZA BAR BALUN					BINGO		
11:30	BASKETBALL COURT	ARCHERY	ARCHERY	ARCHERY	ARCHERY	ARCHERY		
11:30-19:30	ANIMATIO N AC KOVERSADA	MINI CLUB	MINI CLUB	MINI CLUB	MINI CLUB	MINI CLUB	MINI CLUB	MINI CLUB
13:00	ANIMATIO N AC KOVERSADA	WOOD ART	WOOD ART	NAIL ART	ECOLOGICAL WORKSHOP	ECOLOGICAL WORKSHOP	INFO ABOUT PROGRAM	INFO ABOUT PROGRAM
15:00	ANIMATIO N AC KOVERSADA	CROATIAN LANGUAGE SCHOOL	CYCLING TO THE FOREST „KONTIJA“	45. MIN. WALKING TOUR	CYCLING TO THE FOREST „KONTIJA“	45. MIN. WALKING TOUR		
15:00	ISLAND-NEXT TO THE BRIDGE	AQUA GYM		AQUA GYM	AQUA GYM	AQUA GYM		
17:00	SANDY BEACH	FIT&DANCE	BODY SHAPING	ZUMBA	BODY SHAPING	FIT&DANCE		
20:00	SANDY BEACH	MINI CARNEVAL	MINI DISCO	MINI CABARET	MINI DISCO	MINI TREASURE HINT	MINI DISCO	MINI DISCO
20:30	SANDY BEACH	NIGHT VOLLEYBALL	NIGHT VOLLEYBALL	NIGHT VOLLEYBALL	NIGHT VOLLEYBALL	NIGHT VOLLEYBALL		

Fotografija 8: Animacijski program AC Koversade (izvor: osobna arhiva M. JengiĆ)

Bicikliranje utorkom i četvrtkom započinje u 15:00 sati te se zajedno s animatorom odlazi do obližnje šume „Kontija“, a walking tour po kampu održava se srijedom i petkom od 15:00 sati.

Kamp Koversada ne sadrži bazen, pa se aqua gym održava u moru na otoku. Svaki dan, osim subote i nedjelje u 15:00 sati. Odmah poslije aquae u 17:00 sati slijede zumba, fit and dance i body shaping. Zumba se održava samo srijedom, dok fit and dance(spoj gimnastike i zabavnih plesnih koraka) ponedjeljkom i petkom, a body shaping(intenzivnije vježbe) utorkom i četvrtkom. Svaki od ovih aktivnosti izvodi jedan animator, osim bicikliranja i walking tour, koji je taj dan zadužen za sportske aktivnosti.

Navečer u 20:30 sati u programu se nudi večernja odbojka koja se održava na pješčanoj plaži. Također, organiziraju se turniri u kojemu pobjednička grupa(koja se sastoji od 4 člana) za nagradu uzima diplome.

5.3. Oglašavanje programa i aktivnosti

Animacijski program promoviraju animatori koji svaki dan između 13:00 pa do 15:00 sati, šetaju kroz kamp i dijele animacijske programe te komuniciraju s gostima o aktivnosti i općenito o kampu. Također, promoviraju određene aktivnosti koristeći megafon.

Na ulazu u kamp, recepciji i kroz cijeli kamp nalaze se info punktovi na kojem su postavljeni cijeli animacijski programi te posebno i sportski program, takvih info punktova je ukupno 22. Važno je da se svaka sportska aktivnost održava uz muziku kako bi turisti/gosti čuli te na kraju i vidjeli da sve aktivnosti koje su napisane na animacijskog programu se i održavaju. Glazba i održavanje aktivnosti u samome „centru“ kamp je jedan od načina kako privući turiste za sudjelovanje.

6. Zaključak

Ključ uspjeha svake animacije jest profesionalno planiranje animacijskog programa koji će zadovoljiti interese i želje turista. Kako se danas promiče zdrav način život i bavljenje sportom. Izuzetno je važna sportska animacija, posebice za odrasle jer oni i promoviraju i angažiraju se za ovakav način života. Sportska animacija ne samo da je bitna za turiste nego i za menadžere turističkih objekata. Ako se dobro osmisli animacijski program menadžeri će ostvariti profit jer turisti ostvaraju svaku potrošnju unutar kampa.

Kampovi imaju mnoge prednosti za osmišljavanje boljeg sportskog programa. Jer su površinski veći pa samo zbog toga nudi im se široka lepaza sportskih aktivnosti gdje mogu sudjelovati više turista. Izuzetno je važno i oglašavanje sportskog programa, posebice u kampu. Većinom kada turisti dođu u kamp vezani su za njega, ne idu dalje nego cijelo svoje vrijeme provode u kampu. Stoga je bitno da na svakom uglu postoji animacijski program i da se sama animacija odvija u „centru“ kamp, te je bitno da je glasna kako bi na kraju i turisti koji su samo pročitali program i nisu bili sigurni sudjelovati na aktivnosti vidjeli i čuli izvođenje aktivnosti. Tu je animator u ključnoj ulozi, ako profesionalno vodi aktivnost sa puno energije i entuzijazma svaki turist će na kraju iz pasivnog preći u aktivnog turista.

Zato je kamp AC Koversada dobar primjer prakse, gdje animacijski program postoji na svakom uglu, čak na 22 info punkta. Gdje se na velikom prostoru izvode razne sportske aktivnosti u kojima se svatko može pronaći.

7. Literatura

Knjige:

- Ravkin, R.,(1989): Animacija u turizmu, Mladinska knjiga, Ljubljana
- Cerović, Z., (2008.): Animacij u turizmu , Fakultet za turistički i hostelski menadžment u Opatiji, Opatija
- Sladoljev. J.,(1989): Kamping turizam, C.A.S.H. Pula, Pula
- Andrijašević, M.,(1997.): Planiranje i programiranje sportsko-rekreacijske ponude u turizmu Hrvatske : doktorska disertacija., Zagreb

Članci:

- Asaj, S.,(2011.): Ciljevi i zadaće animacije u turističkoj ponudi, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, str. 6, Opatija
- Sabol, V., Smajić, J., (2013.): Animacijski programi za djecu u funkciji obogaćenja turističke ponude Republike
- Hrvatske, Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu , str. 29
- Jadrešić, V. ,(1999.): Teorijski izvori : temelji animacije u turizmu, Znanstveno-stručni časopis Turizam, str. 150-165

Internet stranice:

- Krippendorf, J. , Holiday makers. Dostupno na [:https://books.google.hr/books?id=fANlvCZ-Yh0C&pg=PA141&lpg=PA141&dq=jost+krippendorf+tourism+animation&source=bl&ots=u25qBuZVIC&sig=ACfU3U1f2lnN-Hv4f-ZdpVYCy7zdQeMh2Q&hl=hr&sa=X&ved=2ahUKEwjLyt_J9aTrAhWvI4sKHU07DA8Q6AEwD3oECAEQAQ#v=onepage&q=jost%20krippendorf%20tourism%20animation&f=false](https://books.google.hr/books?id=fANlvCZ-Yh0C&pg=PA141&lpg=PA141&dq=jost+krippendorf+tourism+animation&source=bl&ots=u25qBuZVIC&sig=ACfU3U1f2lnN-Hv4f-ZdpVYCy7zdQeMh2Q&hl=hr&sa=X&ved=2ahUKEwjLyt_J9aTrAhWvI4sKHU07DA8Q6AEwD3oECAEQAQ#v=onepage&q=jost%20krippendorf%20tourism%20animation&f=false) (Pristup stranici 2. Srpnja 2020.)
- Zumba fitness. Dostupno na <https://www.fitness.com.hr/vjezbe/fitness-discipline/Zumba.aspx> (pristup stranici 24. Srpnja 2020.)

- Camping Hrvatska. Dostupno na <https://www.camping.hr/hr/kampovi/koversada> (pristup stranici 21. Kolovoza 2020.)
- Maistra d.d. Dostupno na stranici <https://www.maistra.com/hr/koversada-villas-vrsar/restorani-barovi> (pristup stranici 21. Kolovoza 2020.)

8. Prilozi

- Prikaz 1: Osobine koje animator mora imati prema gostu, str. 11

9. Fotografije

- Fotografija 1: Primjer animacijskog programa, str. 13
- Fotografija 2: Djeca u Mini klubu igraju Twister, str. 17
- Fotografija 3: Mini disco, str. 18
- Fotografija 4: Jutarnja gimnastika, str. 22
- Fotografija 5: Aqua aerobic, str. 24
- Fotografija 6: Zumba, str. 25
- Fotografija 7: Odbojka na pijesku, str. 26
- Fotografija 8: Animacijski program AC Koversade, str. 30